

JUSTITSMINISTERIET

Administrationsafdelingen

Dato:
Kontor: Økonomikontoret
Sagsbeh: Rikke Ørum Petersen
Sagsnr.: 2010-0035-0005
Dok.: 9352

UDKAST TIL TALE

Til ministeren til brug ved besvarelse af samrådsspørgsmål BL og BM fra Folketingets Retsudvalg fredag den 25. juni 2010 kl. 11.00.

Spørgsmål BL:

”Ministeren bedes redegøre nærmere for antallet af uekspederede matrikulære sager hos Tinglysningsretten og den tilsyneladende forskel i opfattelsen af antallet af uekspederede matrikulære sager, jf. artiklen ”København undsiger Tinglysningsretten” fra dr.dk den 8. juni 2010 og redegøre for, hvornår og hvordan antallet af uekspederede matrikulære sager vil være nedbragt til et acceptabelt niveau i hele landet?”

Spørgsmål BM:

”Ministeren bedes på baggrund af, at Københavns Kommune, der er myndighed på linie med Kort- og Matrikelstyrelsen i forhold til matrikulære sager, har udtalt, at man har mistet til-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

liden til Tinglysningsretten, redegøre for, om kritikken vil føre til nærmere undersøgelser af antallet af ubehandlede sager, jf. artiklen "København undsiger Tinglysningsretten" fra dr.dk den 8. juni 2010?"

Svar:

En sag har jo sjældent kun én side. Og den "sag", som jeg tænker på her, er den "sag", som er genstand for samrådspørgsmålene i dag, nemlig Københavns Kommunes undsigelse af Tinglysningsretten den 8. juni 2010.

Som den årvågne læser måske allerede ved, lå der, få dage efter historien blev bragt, på Tinglysningsrettens hjemmeside en noget andet udlægning af "sagen", som gav anledning til historien på dr.dk. Det vil jeg vende tilbage til.

I samrådspørgsmålet spørges der bl.a. til, hvornår og hvordan antallet af uekspederede matrikulære sager vil være nedbragt til et acceptabelt niveau.

Som alle her i rummet ved, så har der siden januar været arbejdet med at nedbringe antallet af uekspederede sager udtaget til manuel behandling, og dermed også nedbringe ekspediti-onstiden for de omkring 35 pct. af tinglysningsdokumenterne, som altså ikke behandles automatisk og inden for få minutter af systemet selv. Målsætningen har været, at 95 pct. af alle sager – på nær de matrikulære ændringer – skulle tinglyses inden for 10 dage fra den 6. april 2010, og at de matrikulære sager

skulle følge trop ca. en måned senere den 10. maj 2010. Denne frist blev som bekendt skubbet til den 31. maj 2010.

Der er blevet arbejdet rigtig hårdt for at komme i mål med handlingsplanen – ikke mindst den sidste del i forhold til de matrikulære sager. Kurven var for de matrikulære sager lidt længere om at ”knække”. Det var også baggrunden for, at det oprindelige slutmål blev skudt fra den 10. til den 31. maj 2010.

Kigger man på Tinglysningens statistikker fremgår det, at der fra slutningen af marts hver uge generelt blev behandlet flere matrikulære sager, end der kom ind. Det helt store synlige knæk i kurven kom dog hen mod slutningen af april og starten af maj, hvor frugten af oplæringen af de ekstra medarbejdere, som Tinglysningens retten havde oplært siden 1. januar 2010, og som så småt siden marts havde kunnet arbejde selvstændigt med denne sagstype, rigtig kunne ses. På dette tidspunkt begyndte indsatsen også at afspejle sig i den daglige oversigt på tinglysning.dk, hvor det er muligt at se, hvor langt Tinglysningens retten er nået på "datoer" – altså hvilken dag retten aktuelt behandler sager fra.

Særligt fra midten af maj kunne man på ”daglig status” se, at der skete markante hop i datoerne. Det begyndte at gå stærkt, og den 31. maj 2010 kunne Tinglysningens retten faktisk meddele, at retten nu også havde nået handlingsplanens mål, og at 95 pct. af alle tinglysningssager nu blev afsluttet inden for ti hverdage.

For så vidt angår antallet af uekspederede matrikulære sager hos Tinglysningsretten – som jeg jo også er blevet anmodet om at redegøre for – har retten oplyst, at der var omkring 6.500 sager, da bunken af sager var på sit højeste. Det var den i slutningen af marts.

Antallet af uekspederede sager er, som anført, blevet nedbragt hen over foråret, og Tinglysningsretten har oplyst, at der den 31. maj 2010 var 1.114 uafsluttede matrikulære sager. At der var 1.114 uafsluttede sager, er ikke det samme som, at der var 1.114 uekspederede sager, som havde overskredet handlingsplanens målsætning om, at 95 pct. af sagerne skal behandles inden for 10 dage. Her skal man også huske på, at målsætningen aldrig har gået på selve sagsantallet men på ekspeditionstiden. I forhold til de 1.114 sager har Tinglysningsretten oplyst, at en stor del var modtaget i ugen op til den 31. maj 2010. Herudover var der en del af sagerne, som afventede tinglysning af et andet dokument vedrørende den pågældende ejendom. Endvidere var en del af de resterende sager under behandling. At en sag er under behandling betyder, at en sagsbehandler er påbegyndt tinglysningsekspeditionen, men at sagen endnu ikke har kunnet lukkes. Enten fordi behandlingen af sagen strækker sig over længere tid, eller fordi der har vist sig behov for yderligere oplysning af sagen, uden dog at dette kan begrunde en afvisning, eller at der kan ske tinglysning med frist.

Arbejdet med at reducere antallet af matrikulære sager er i øvrigt også fortsat efter den 31. maj og sidste fredag den 18. juni

2010 var tallet således nede på 323 uafsluttede matrikulære sager.

Tinglysningsretten modtager normalt mellem 50-100 matrikulære sager pr. arbejdsdag. Med et mål om en ekspeditionstid på højest 10 arbejdsdage, vil der derfor kunne være i størrelsesordenen 1.000 uafsluttede matrikulære sager i Tinglysningsretten, såfremt det forudsættes, at retten på en dag kan behandle, hvad der svarer til et normalt dagsindtag af sager, og som jeg allerede har sagt, har Tinglysningsretten siden marts på ugentligt basis behandlet flere matrikulære sager, end der er kommet ind. Ser man derfor på det samlede antal anmeldte matrikulære sager, som her og nu afventer Tinglysningsrettens behandling, så ligger det faktisk på et meget lavt niveau. Derfor er vi også der, hvor vi skulle være.

Det er ikke ensbetydende med, at der ikke kan ske en udvikling, f.eks. kan antallet af verserende sager stige, hvis antallet af modtagne sager pr. dag stiger, men det er ikke forventningen, at det vil føre til stigende ekspeditionstider, da Tinglysningsretten vil kunne tage højde herfor i forbindelse med allokering af medarbejderressourcer.

Når det er sagt, så vil jeg dog straks i den forbindelse sige, at Tinglysningsretten rent faktisk lige for tiden er i en situation, hvor antallet af afventende sager udtaget til manuel behandling er vokset. Det skyldes, at retten for tiden får rigtig mange sager ind, som vedrører påtegninger eller ændringer til konverterede pantebreve – altså gamle papirbaserede pantebreve, som

er blevet digitaliseret. En del af disse sager udtages til manuel behandling, og det kan selvfølgelig mærkes, når der ikke bare er tale om, at der en dag eller to bliver udtaget flere sager end normalt til manuel behandling, hvorefter det igen ”flader ud”, men at presset er mere konstant. Og det har det altså været over de sidste uger. Grunden til at der kommer så mange sager af denne type ind, er at finanssektoren for alvor er begyndt at benytte sig af muligheden for at digitalisere de gamle papirbaserede pantebreve.

Tinglysningsretten bruger naturligvis alle tilgængelige ressourcer på at komme i bund med denne særlige sagsgruppe, men der vil nok i de næste uger kunne opleves en lidt længere ekspeditionstid for disse sagstyper. Men sådan har det altid været, når tinglysningen i en periode har haft et ekstraordinært sagsindtag, sådan var det også i det gamle system f.eks. i forbindelse med store konverteringsbølger, og sådan vil det også fortsat kunne være.

Hvis vi går tilbage til de matrikulære sager, som er dem samrådsspørgsmålene beskæftiger sig med, så kan man spørge hvorfor det er, at oplevelsen af hvor lang tid, det tager at behandle en sag, kan afhænge af øjnene, der ser?

For det må jeg jo sige, at sådan kan det unægtelig virke. Jeg får selv ikke så få henvendelser fra berørte borgere, så jeg har da også stillet mig selv det spørgsmål.

Først og fremmest tror jeg, at det er meget væsentligt at gøre sig klart, hvad målsætningen var. Nemlig at der på intet tidspunkt har været tale om, at alle sager skal kunne ekspederes straks. Endvidere har målsætningen om behandling indenfor 10 dage vedrørt 95 pct. – men altså ikke 100 pct. – af sagerne. Så når Stadsconductøren melder ud, at det bekymrer, at Tinglysningensretten skilter med, at de ikke har flere uekspederede sager, ja så er der bare at sige til det, at det har retten heller ikke gjort, og det har i øvrigt heller aldrig været det, som har været målsætningen.

Herudover synes jeg, at det er væsentlig at holde sig for øje, at brugernes oplevelse af ekspeditionstiden i rigtig mange tilfælde ikke altid skelner mellem, hvad der hører den egentlige tinglysningsekspedition til, og hvad der vedrører andre skridt i processen, f.eks. indhentelse af dommerattest. Endvidere er det min oplevelse, at det ganske ofte forholder sig sådan, at flere i tinglysningsmæssig henseende enkeltstående ekspeditioner bliver opfattet som ét samlet forløb. F.eks. skal der som hovedregel flere ekspeditioner til, for at en hushandel er endelig. Der skal lyses skøde, sælgers lån med pant i ejendommen skal aflyses, der er måske et ejerpantebrev, som skal overtages af køber, og der skal lyses nye lån med pant i ejendommen til køber. Målsætningen om behandling inden for 10 dage vedrører ikke den samlede pakke men altså alene den enkelte ekspedition.

Men ét er, at der kan være forskellige opfattelser af, hvor lang tid en sag ved Tinglysningensretten tager, når man snakker om

den ”endelige” brugers opfattelse, hvor der ganske ofte også er flere mellemlid, f.eks. i form af rådgivere, og hvor det som anført altså ikke sjældent er sådan, at flere isolerede tinglysningsdispositioner opfattes som et hele.

Lidt anderledes stiller det sig, når den forskellige opfattelse af antallet af uekspederede matrikulære sager opstår mellem to myndigheder – som her mellem Tinglysningsretten og Stads-konduktøren.

Af artiklen, som der henvises til i spørgsmålet, fremgår det, at Stads-konduktøren i Københavns Kommune udtaler, at en stik-prøvekontrol i forhold til Stads-konduktørens sager viser, at der er langt flere uekspederede matrikulære sager, end det som Tinglysningsretten oplyser.

Som jeg nævnte tog Tinglysningsretten til genmæle i forhold til kritikken fra Københavns Kommunes Stads-konduktør i en pressemeddelelse af 11. juni 2010.

Af pressemeddelelsen fremgår det bl.a., at Tinglysningsretten – med henvisning til at anmeldelser skal foretages gennem ret-tens internetportal eller via en af retten godkendt system-løs-ning – har afvist at behandle ændringer til tingbogen fremsendt af Stads-konduktøren ved brug af e-mails.

Endvidere fremgår det, at Tinglysningsretten ekstraordinært har besluttet at hjælpe Stads-konduktøren med opgaven med at anmelde de matrikulære ændringer, som har været sendt til ret-

ten via e-mails, med henvisning til, at der er tale om en kort tidshorison, indtil Stadskonduktørens opgaver overgår til Kort & Matrikelstyrelsen pr. den 1. oktober 2010. De 24 sager fra Stadskonduktøren, det drejer sig om, er derfor blevet genfremsendt til retten.

Tinglysningsretten har endvidere i en udtalelse til Domstolsstyrelsen i anledning af samrådsspørgsmålene supplerende oplyst, at det er rettens opfattelse, at kravet om, at anmeldelser skal ske ved anvendelse af enten Tinglysningsrettens internetportal eller en opkobling direkte fra et sagsbehandlingssystem til tinglysningssystemet er generelt og gældende for alle anmeldelser, bortset fra anmeldelser der kommer fra parter, der ikke kan få en dansk digital signatur.

Tinglysningsretten har endvidere oplyst, at alle anmeldelser i praksis finder sted på denne måde, herunder også anmeldelser om matrikulære ændringer foretaget af Kort & Matrikelstyrelsen.

Stadskonduktøren ved Københavns Kommune har imidlertid meddelt Tinglysningsretten, at han ikke mener, at han som matrikelmyndighed er forpligtet til at foretage underretninger af tinglysningsmyndigheden om matrikulære forandringer med henblik på nødvendig ajourføring af tingbogen ved anvendelse af ovennævnte anmeldelsesadgange. Derimod er det Stadskonduktørens opfattelse, at sådan underretning kan ske ved fremsendelse af en sikker mail.

Tinglysningsretten er ikke enig i Stadskonduktørens betragtninger, og har flere gange – senest den 28. april 2010 – meddelt dette. Endvidere har Tinglysningsretten afvist anmeldelser foretaget ved brug af mails, og opfordret Stadskonduktøren til at indbringe sådanne afvisninger for landsretten, hvilket Stadskonduktøren har valgt ikke at gøre.

Lad mig i den forbindelse erindre om, at Tinglysningsretten er en domstol, og de afgørelser, retten træffer, er judicielle afgørelser. Det er derfor ikke afgørelser, som jeg kan ændre, eller som jeg bør udtale mig om eller gå nærmere ind i.

Men for at komme tilbage til der, hvor jeg startede i forhold til besvarelse af dette samrådsspørgsmål: En sag har altid flere sider. Det synes jeg med al tydelighed, at Tinglysningsretten svar i denne sag viser. Jeg synes i øvrigt, at besvarelsen viser, at retten rent faktisk går meget langt i den service som udøves i denne her sag. Herudover tror jeg, der er behov for at få slået fast, at retten sådan set har truffet afgørelse i de pågældende sager, og afgørelserne er blevet meddelt Stadskonduktøren. Der er altså ikke tale om sager, som ikke er blevet behandlet, men derimod om sager hvor retten og stadskonduktøren har været uenig i behandlingen, herunder de krav der kan stilles til de dokumenter, der sendes til retten.

Når det er sagt, så er jeg selvfølgelig rigtig ked af den manglende tillid til Tinglysningsretten, som historien er udtryk for. Jeg synes selvfølgelig, at det er rigtig uheldigt, når der åben-

bart er en sådan forståelseskluft, og det tager jeg selvfølgelig dybt seriøst.

Jeg må dog sige, at jeg ikke kender mange instanser, der har levet med at være så tæt monitoreret gennem et halvår i forhold til deres produktivitet og produktion, som Tinglysningsretten har været siden årsskiftet. Der har været lavet opgørelser, udregnet sagsbehandlingsgennemsnit og været udarbejdet statistikker på baggrund af det statistikværktøj, som er en integreret del af systemet. Det er materiale, som er blevet til på baggrund af de oplysninger, som er tilgængelige i det digitale tinglysningssystem, hvor der ikke er nogen sager, der har mulighed for at forputte sig.

Så når jeg bliver spurgt, om kritikken fra Københavns Kommunes Stadschef vil føre til en nærmere undersøgelse af antallet af ubehandlede sager, så er mit svar, at jeg til brug for min besvarelse af samrådsspørgsmålene selvfølgelig har anmodet Domstolsstyrelsen om en udtalelse. Og jeg har bedt om at få oplyst hvor mange matrikulære sager, som afventer behandling, hvilket jeg også har videregivet i dag. Jeg mener ikke, at der herudover er grundlag for at iværksætte yderligere undersøgelse, idet det er min klare opfattelse, at der faktisk ikke er en historie.